

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 marca 1979 r.

w sprawie izb wytrzeźwień.

Na podstawie art. 21 § 4 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. z 1959 r. Nr 69, poz. 434, z 1969 r. Nr 13, poz. 95 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) zarządza się, co następuje:

§ 1. Izby wytrzeźwień, zwane dalej „izbami“, organizowane są przez terenowe organy administracji państwowej na podstawie uchwał właściwych rad narodowych.

§ 2. 1. Do zadań izby należy:

- 1) opieka nad osobami nietrzeźwymi do czasu wytrzeźwienia,
- 2) udzielanie osobom przyjętym do izby świadczeń higieniczno-sanitarnych,
- 3) udzielanie osobom nietrzeźwym, doprowadzonym do izby, pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
- 4) uświadamianie osób przebywających w izbie o szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych,
- 5) nakłanianie nałogowych alkoholików do poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Izba współdziała z właściwymi terenowymi komisjami społeczno-lekarskimi, poradniami przeciwalkoholowymi, poradniami zdrowia psychicznego oraz innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, mającymi na celu zwalczanie alkoholizmu i jego skutków, jak też przeciwdziałanie moralnemu zaniedbaniu i zwalczanie przestępczości wśród nieletnich.

§ 3. Do izby przyjmuje się osoby nietrzeźwe, które swoim zachowaniem zakłócają spokój lub porządek publiczny albo dają inny powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, a także osoby nietrzeźwe znajdujące się w miejscu publicznym w stanie zagrażającym ich zdrowiu lub narażającym je na inne niebezpieczeństwo.

§ 4. 1. Izba kieruje kierownik, który ponosi odpowiedzialność za całokształt jej działalności.

2. Kierownika izby, jego zastępcę i głównego księgowego powołuje organ administracji państwowej organizujący izbę, który również ustala szczegółową organizację izby oraz liczbę i rodzaj etatów.

§ 5. Izba nie powinna się znajdować w bezpośredniej bliskości szkół, przedszkoli, żłobków, szpitali, koszar, a także w pobliżu zakładów, instytucji lub urzędów, którym działalność izby mogłaby utrudniać wykonywanie zadań.

§ 6. Izba powinna mieć wydzielone pomieszczenia dla:

- 1) mężczyzn,
- 2) kobiet,
- 3) nieletnich,
- 4) osób, których zachowanie stwarza poważne zagrożenie dla ich własnego zdrowia i życia albo zdrowia i życia innych osób przebywających w izbie; pomieszczenia te powinny być wyposażone w urządzenia obezwładniające (łóżka z pasami oraz kaftany bezpieczeństwa),
- 5) osób zakaźnie chorych lub podejrzanych o taką chorobę.

§ 7. 1. Izba powinna mieć ambulatorium zaopatrzone w leki i sprzęt niezbędny do udzielania pierwszej pomocy oraz środki dezynfekcyjne i dezynsekcyjne.

2. Środki transportu posiadane przez izbę, przeznaczone do przewożenia osób nietrzeźwych, powinny być do tego celu odpowiednio przystosowane.

§ 8. 1. Izba jest czynna przez całą dobę.

2. W zależności od lokalnych warunków i potrzeb terenowy organ administracji państwowej może — po za-

sięgnięciu opinii komendanta Milicji Obywatelskiej danego miasta — ustalić czas działania izby do 16 godzin na dobę, czasowo ograniczyć lub wstrzymać działalność izby.

§ 9. 1. Praca w izbie przy przyjmowaniu i obsłudze osób nietrzeźwych jest organizowana według systemu zmianowego.

2. W skład zmiany wchodzi:

- 1) kierownik zmiany lub wyznaczona przez kierownika izby osoba odpowiedzialna za zmianę,
- 2) lekarz (felczer),
- 3) depozytariusz,
- 4) opiekun zmiany,
- 5) porządkowy.

3. Skład zmiany izby w zależności od miejscowych potrzeb może być odpowiednio zwiększony lub zmniejszony; czynności związane z przyjmowaniem do izby osób nietrzeźwych może wykonywać również kierownik izby.

4. Z przebiegu pracy zmiany sporządza się każdorazowo raport, w którym podaje się imienny skład zmiany i istotne wydarzenia, jakie miały miejsce; w tym celu prowadzi się książkę raportów.

§ 10. 1. Do osób przebywających w izbie można, jeżeli jest to konieczne, stosować szczególne środki bezpieczeństwa oraz siłę fizyczną, w granicach niezbędnych do przywrócenia porządku i zmuszenia do posłuszeństwa. Stosowanie środków bezpieczeństwa oraz siły fizycznej nie może mieć na celu przyczyniania dolegliwości ani zmierzać do wyrządzenia szkody na zdrowiu.

2. Decyzje o zastosowaniu środków bezpieczeństwa i siły fizycznej podejmuje w porozumieniu z lekarzem izby kierownik zmiany lub osoba odpowiedzialna za zmianę.

3. W razie bezpośredniego i gwałtownego zamachu na życie lub zdrowie pracownika izby albo innej osoby decyzje o zastosowaniu siły fizycznej może podjąć pracownik izby, wykonujący nakazaną czynność. O zastosowaniu siły fizycznej pracownik izby zawiadamia niezwłocznie kierownika zmiany lub osobę odpowiedzialną za zmianę.

4. Osobę, względem której zastosowano środki bezpieczeństwa lub siłę fizyczną, poddaje się badaniu lekarskiemu. O zastosowaniu środków bezpieczeństwa lub siły fizycznej dokonuje się adnotacji w karcie pobytu w izbie wytrzeźwień oraz w raporcie.

§ 11. 1. Osoby nietrzeźwe mogą być doprowadzone lub dowieziona do izby przez pracowników izby, funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej lub inne osoby.

2. Doprowadzający składa pisemny wniosek o przyjęcie osoby nietrzeźwej do izby, podając w nim powody doprowadzenia.

§ 12. 1. Osoba doprowadzona (dowieziona) do izby powinna być poddana niezwłocznie badaniom lekarskim.

2. Lekarz po przeprowadzeniu badania osoby nietrzeźwej wydaje orzeczenie o jej stanie zdrowia, uwzględniające w szczególności objawy upojenia alkoholowego, oraz orzeka o potrzebie:

- 1) umieszczenia w izbie,
- 2) umieszczenia w szpitalu lub skierowania do innego zakładu służby zdrowia,
- 3) zastosowania pomocy doraźnej, która może być udzielona w izbie,
- 4) wykonania zabiegów higienicznosanitarnych.

3. Pomieszczenia, w których przebywają osoby nietrzeźwe, podlegają stałej kontroli przez pracowników izby; o wypadkach pogarszania się stanu zdrowia osoby nietrzeźwej pracownik izby informuje niezwłocznie lekarza, który podejmuje decyzje co do dalszego postępowania.

§ 13. W razie stwierdzenia u osób doprowadzonych:

- 1) ciężkiego uszkodzenia ciała,
- 2) braku dokumentów tożsamości,
- 3) posiadania broni,
- 4) posiadania narzędzi lub innych przedmiotów, co do których może zachodzić przypuszczenie, że służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa albo pochodzą bezpośrednio z przestępstwa, oraz w razie powstania innych okoliczności uzasadniających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo, izba zawiadamia niezwłocznie jednostkę Milicji Obywatelskiej i postępuje stosownie do otrzymanych wskazówek.

§ 14. 1. Odmawia się przyjęcia do izby osoby doprowadzonej, jeżeli:

- 1) stan jej zdrowia według orzeczenia lekarza wymaga zastosowania środków, którymi izba nie dysponuje lub które powinny być zastosowane w zakładzie leczniczym przez lekarza specjalistę,
- 2) brak jest objawów stanu nietrzeźwości uzasadniających umieszczenie w izbie,
- 3) brak wolnych miejsc.

2. W wypadku określonym w ust. 1 pkt 1 lekarz stosuje jednak, przed opuszczeniem izby przez osobę doprowadzoną, zabiegów, które ze względu na stan zdrowia tej osoby są konieczne i możliwe do zastosowania w izbie.

3. O braku wolnych miejsc zawiadamia się niezwłocznie jednostkę Milicji Obywatelskiej.

4. Do izby nie przyjmuje się osób zatrudnionych lub pełniących służbę w tych działach służby państwowej, w których istnieje możliwość bezzwłocznego powiadomienia ich przełożonych.

§ 15. 1. Decyzje o przyjęciu do izby osoby nietrzeźwej podejmuje kierownik izby lub upoważniona przez niego osoba, biorąc pod uwagę zawarte we wniosku (§ 11 ust. 2) powody doprowadzenia oraz orzeczenie lekarza.

2. Przyjęte do izby osoby nietrzeźwe przebywają w niej do wytrzeźwienia, nie krócej jednak niż 8 godzin i nie dłużej niż 24 godziny.

§ 16. 1. Od osób przyjętych do izby przedmioty i rzeczy osobiste odbiera pracownik izby w obecności doprowadzającego oraz depozytariusza, który wpisuje je do karty pobytu w izbie wytrzeźwień i przyjmuje do depozytu. Przy wpisanych przedmiotach wartościowych należy określić ich cechy charakterystyczne. Zamieszczony w karcie pobytu wykaz przedmiotów i rzeczy osobistych podpisują wszystkie osoby obecne przy ich odebraniu.

2. Przyjęte do depozytu rzeczy osobiste przechowuje się w specjalnie do tego przeznaczonych i zabezpieczonych opakowaniach i pomieszczeniach.

3. Pieniądze oraz inne przedmioty wartościowe są przechowywane w specjalnie do tego przeznaczonych wórczkach lub kopertach, które po oznaczeniu, do kogo należą zawarte w nich przedmioty, plombuje się lub lakuje i przechowuje w szafach żelaznych. Przekazywanie depozytu innemu depozytariuszowi następuje za pokwitowaniem.

4. Osobom przyjętym do izby wydaje się na czas pobytu w izbie odzież zastępczą

§ 17. 1. Osobom przyjętym do izby, którym odebrano napoje alkoholowe, wydaje się pokwitowanie wyszczególniające ilość i rodzaj odebranego napoju alkoholowego oraz stan opakowania.

2. Napoje alkoholowe w naczyniach otwartych podlegają niezwłocznemu zniszczeniu przez wylanie do sieci kanalizacyjnej. Z czynności tej sporządza się protokół.

3. Napoje alkoholowe w naczyniach zamkniętych (oryginalnych) odsprzedaje się wspólnym placówkom handlu detalicznego; uzyskane kwoty stanowią dochód izby.

4. Kopie pokwitowań odbioru, protokoły zniszczenia oraz dowody odsprzedaży napojów alkoholowych wspólnym placówkom handlu detalicznego podlegają przechowaniu.

§ 18. Czynności związane z przyjęciem kobiet do izby oraz bezpośrednią opieką nad nimi w czasie pobytu w izbie, z wyjątkiem badań lekarskich, wykonuje żeński personel izby.

§ 19. 1. Lekarz (felczer) zatrudniony w izbie obowiązany jest na żądanie prokuratora lub organów Milicji Obywatelskiej pobrać od osób doprowadzonych do izby krew do badania w celu ustalenia zawartości alkoholu we krwi, w razie gdy osoba doprowadzona dopuściła się przestępstwa lub wykroczenia.

2. Badanie krwi powinno być przeprowadzone również na żądanie osoby doprowadzonej do izby; w tym wypadku koszty badania krwi ponosi osoba doprowadzona, chyba że badanie nie wykaze obecności alkoholu we krwi.

§ 20. 1. O zwolnieniu z izby osób w niej przebywających decyduje kierownik izby lub upoważniona przez niego osoba, biorąc pod uwagę orzeczenie lekarza.

2. Zwalnianie powinno w miarę możliwości odbywać się w czasie pozwalającym osobom zwalnianym na przystąpienie do pracy lub powrót do domu.

3. Osoby niepełnoletnie przekazuje się po wytrzeźwieniu rodzicom lub prawnym opiekunom, a w razie ich braku — pogotowiu opiekuńczemu.

§ 21. 1. Przyjęte do depozytu przedmioty oraz rzeczy osobiste zwraca się za pokwitowaniem osobie zwalnianej z izby, z zastrzeżeniem przepisów § 23 ust. 1 i 3.

2. W razie gdy osoba opuszczająca izbę nie może lub nie chce swym podpisem pokwitować odbioru depozytu, w obecności tej osoby odnotowuje się w karcie pobytu w izbie wytrzeźwień przyczynę niezłożenia podpisu, a następnie depozyt wydaje.

§ 22. 1. Pobyt i usługi w izbie oraz dowóz do niej są odpłatne.

2. Za pobyt w izbie wraz z podstawowymi usługami pobiera się opłatę w wysokości 330 zł

3. Za dowóz do izby środkiem transportowym, nie będącym miejskim środkiem komunikacji, pobiera się opłatę w wysokości 70 zł, za dowóz zaś miejskim środkiem komunikacji — opłatę w wysokości określonej w rachunku.

4. Dowożącemu osobę nietrzeźwą do izby miejskim środkiem komunikacji izba wypłaca należność za dowóz niezwłocznie po przedstawieniu rachunku.

5. Terenowy organ administracji państwowej może ustalić obowiązek wykonywania przez izbę, na prośbę osób przebywających w izbie, usług innych niż wymienione w ust. 2 i określić cennik takich usług.

6. Należności określone w ust. 2, 3 i 5 podlegają uiszczeniu przy opuszczaniu izby przez osobę w niej przebywającą.

§ 23. 1. W razie odmowy uiszczenia należności przez osobę opuszczającą izbę potrąca się tę należność z depozytu pieniężnego tej osoby.

2. Nie podlegają potrąceniu z depozytu pieniężnego kwoty niezbędne do opłacenia kosztów przejazdu środkiem komunikacji państwowej osoby opuszczającej izbę do miejsca jej zamieszkania, a jeżeli mieszka ona w innej miejscowości, również kosztów posiłku.

3. Jeżeli należność nie zostanie uiszczona lub potrącona z depozytu pieniężnego w całości lub w części, w celu zabezpieczenia tej należności przysługuje izbie ustawowe prawo zastawu na przedmiotach wartościowych zatrzymanych w depozycie.

4. W zastaw przyjmuje się tylko te przedmioty, których wartość zabezpiecza należność izby.

5. W razie ustanowienia zastawu na przedmiotach wartościowych sporządza się protokół ustanowienia zastawu. Kopię tego protokołu wręcza się osobie, której przedmioty podlegają zastawowi.

6. Po zakończeniu pracy przez zmianę, której pracownicy ustanowili zastaw, przedmioty przekazuje się do kasy izby i wpisuje do księgi zastawów rzeczowych. Przedmioty te podlegają zwrotowi z chwilą uiszczenia należności.

§ 24. 1. O pobycie w izbie osoby po raz drugi lub kolejny w ciągu roku izba zawiadamia:

- 1) kierownictwo uspołecznionego zakładu pracy, w którym osoba jest zatrudniona,
- 2) samorząd mieszkańców, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby, jeżeli nie pracuje ona w uspołecznionym zakładzie pracy,
- 3) kierownictwo szkoły (uczelni), do której osoba uczęszcza.

2. O pobycie w izbie osoby niepełnoletniej izba zawiadamia każdorazowo rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy i jednostkę Milicji Obywatelskiej, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania niepełnoletniego.

3. Izba zawiadamia kierownika zakładu pracy o każdym pobycie w izbie osoby:

- 1) której zawód lub stanowisko wymaga szczególnej trzeźwości ze względu na bezpieczeństwo zdrowia lub życia ludzkiego albo ochronę mienia,
- 2) przebywającej w delegacji służbowej.

4. O pobycie osoby, o której mowa w ust. 3 pkt 1, izba w miarę możliwości informuje telefonicznie kierownika zakładu pracy przed opuszczeniem izby przez tę osobę, niezależnie od zawiadomienia pisemnego.

§ 25. W razie 3-krotnego w ciągu roku przebywania osoby w izbie, izba zawiadamia właściwą komisję społeczno-lekarską do spraw przymusowego leczenia alkoholików, a ponadto sąd opiekuńczy, jeżeli osoba taka ma na swym utrzymaniu niepełnoletnie dzieci i istnieje uzasadnione podejrzenie, że zaniedbuje swe obowiązki rodzicielskie.

§ 26. W uzasadnionych wypadkach, a zwłaszcza na żądanie osoby przebywającej w izbie, w miarę możliwości powiadamia się niezwłocznie jej rodzinę o fakcie pobytu w izbie.

§ 27. 1. Osoby przebywające w izbie, które dopuściły się przestępstwa lub których przejęcie organy Milicji Obywatelskiej uprzednio sobie zastrzegły, przekazuje się niezwłocznie po wytrzeźwieniu organom Milicji Obywatelskiej.

2. Osoby przywiezione do izby, których tożsamość nie jest znana, sprawdza się niezwłocznie w prowadzonej dla danego obszaru ewidencji, a w razie potrzeby w Centralnym Biurze Adresowym; w razie niemożności ustalenia tożsamości osoby takie przekazuje się jednostce Milicji Obywatelskiej.

§ 28. W razie stwierdzenia zgonu osoby przebywającej w izbie zawiadamia się niezwłocznie o tym prokuratora rejonowego oraz terenowy organ administracji państwowej sprawujący bezpośredni nadzór nad izbą.

§ 29. Z osobami zwalnianymi z izby przeprowadza się indywidualne rozmowy profilaktyczno-wychowawcze. W miarę możliwości należy również organizować odpowiednie prelekcje oraz stosować inne środki audiowizualne.

§ 30. 1. Izba prowadzi ewidencję osób doprowadzonych do izby w formie:

- 1) księgi ewidencyjnej,
- 2) karty ewidencyjnej.

2. Wszystkie czynności wykonywane w izbie w stosunku do osoby doprowadzonej wpisuje się do karty pobytu w izbie wytrzeźwień.

§ 31. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 marca 1961 r. w sprawie izb wytrzeźwień (Dz. U. z 1961 r. Nr 21, poz. 104, z 1962 r. Nr 52, poz. 256 i z 1973 r. Nr 9, poz. 67).

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 kwietnia 1979 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kowalczyk